

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Elsäkerhetsverket
Box 4
681 21 Kristinehamn

Yttrande över Elsäkerhetsverkets förslag till föreskrifter om elektrisk utrustning och föreskrifter om elektromagnetisk kompatibilitet

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

I remissen anges det att förslaget avser att implementera Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/35/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av elektrisk utrustning (LVD-direktivet) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/30/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om elektromagnetisk kompatibilitet (EMC-direktivet)

För att genomföra LVD-direktivet föreslås föreskrifter om elektrisk utrustning och för att genomföra EMC-direktivet föreslås föreskrifter om elektromagnetisk kompatibilitet. Båda föreskrifterna som föreslås ersätter befintliga föreskrifter.

Föreskrifterna har viss reglering som överensstämmer med den reglering som ska ersättas men de innehåller också båda två nya krav som företagen måste leva upp till. De nya föreskrifterna inför en uppdelning av marknadsaktörerna i olika kategorier för vilka olika separata krav ställs. De föreslagna kategorierna är tillverkare, tillverkares representant, importör och distributör. Enligt förslaget kan också vissa aktörer avkrävas att kontrollera att de andra aktörerna har uppfyllt sina krav. I sak gäller samma kravbild för produkterna men den nya regleringen tydliggör på det beskrivna sättet ansvaret för kontroll av att produkterna lever upp till kraven och ansvar för genomförande av eventuella åtgärder för kravuppfyllelse. En del i uppfyllandet av detta krav är att genomföra slumpvisa produkttester vilket är ett nytt krav jämfört med den nuvarande regleringen. Vad gäller genomförandet av LVD-direktivet införs också ett antal krav på att upprätta, spara och lämna ut EU-försäkran eller teknisk dokumentation samt krav på handläggande av klagomål och återkallelser. Därtill införs krav på hur information ska upprättas och lämnas. Vad gäller genomförandet av EMC-direktivet består en stor del av de nya reglerna i ansvarsfördelningen vad gäller märkning av utrustning och tillhandahållande av bruksanvisningar.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Syftet med förslaget

Förslagsställaren anger att syftet med förslaget är att genomföra EMC-direktivet och LVD-direktivet. Dessa direktiv är utformade i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2009 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, samt beslut nr 768/2008/EG om en gemensam ram för saluföring av produkter. Dessa rättsakter avser att harmonisera bestämmelserna inom produktlagstiftning och bland annat förtydliga fördelningen av skyldigheter mellan ekonomiska aktörer.

Regelrådet finner att redovisningen av syftet med förslaget är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Förslagsställaren redogör i konsekvensutredningen för vilka överväganden EU-kommissionen gjorde vid utarbetandet av direktiven. De alternativ kommissionen övervägde bestod i att inte införa någon ny reglering samt att genom andra åtgärder än lagstiftning anpassa rättsläget efter beslut nr 768/2008/EG. Kommissionen anges ha bedömt att en anpassning genom direktiv skulle vara den mest lämpliga vägen eftersom en reglering ansågs medföra endast måttliga kostnader för merparten av företagen. Det anges också att en reglering var den enda lösningen som gav upphov till verkliga effekter och även medförde ökad tydlighet och effektivare marknadskontroll. Förslagsställaren anger också att det saknas alternativ till att genomföra det nya direktivet eftersom det är ett fullharmoniseringsdirektiv.

Det finns inte någon redogörelse över eventuella alternativa lösningar vad gäller utformningen av den svenska regleringen. På grund av att förslaget avser att genomföra ett fullharmoniseringsdirektiv har lagstiftaren ett begränsat handlingsutrymme varför avsaknaden av en sådan redogörelse enligt Regelrådets mening inte utgör en brist.

Regelrådet finner därför att redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd är godtagbar trots avsaknaden av någon redogörelse över alternativa lösningar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Förslagsställaren anger att förslaget är ämnat att genomföra EMC-direktivet och LVD-direktivet vilka i sin tur är utformade i enlighet med beslut 768/2008/EG. I konsekvensutredningen anges det att de föreslagna föreskrifterna överensstämmer med, och inte går utöver, de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU.

Regelrådet har inte kunnat identifiera några delar av förslaget som står i strid med EU-rätten.

Regelrådet finner att redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Förslagsställaren anger att de nya föreskrifterna ska träda i kraft den 20 april 2016 i enlighet med direktiven. Det anges att information om de nya föreskrifterna kommer att publiceras på myndighetens webbplats samt genom särskilda utskick till berörda företag och organisationer. Det anges också att informationsträffar kommer att genomföras vid ett antal tillfällen.

Regelrådet finner att redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges det att tillverkare av elektroniska produkter (tillverkare), elektronikföretag inom handel med import utanför EU (importör) samt elektronikföretag inom handel med eller utan import utanför EU (distributör). Kategoriseringen har utgått från de kategorier som definieras i direktivet.

Det anges företagsgruppen består av 10 279 företag varav 2 455 är tillverkare, 7 824 är distributörer och 2 954 är importörer. Det anges vidare att endast cirka 1 500 av företagen har fler än 9 anställda. Av dessa har cirka 350 flera än 49 anställda. Det anges att företagen som är föremål för direktivet har cirka 460 miljarder i omsättning varav 194 miljarder omsätts av tillverkarna.

Regelrådet finner att redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

I konsekvensutredningen anges det att administrativa kostnader kommer att uppkomma till följd av kravet om EU-försäkran om överensstämmelse, teknisk dokumentation samt administration i samband med klagomål, återkallelser och utrustning som inte överensstämmer med kraven. Timlönekostnaden redovisas till 429 kr för VD och 251 kr för lagerpersonal vad gäller småföretag samt 429 kr för produktchefer och företagsjurister och 251 kr för lagerpersonal vad gäller medel-storföretag.

Förslagsställaren anger att för tillverkare är den största kostnaden hänförlig till kravet på att upprätta dokumentation om EU-försäkran och teknisk dokumentation vilket anges ge upphov till en engångskostnad om 98 timmar. Vidare anges kostnaden vad gäller administration i samband med klagomål, återkallelser och utrustning som inte överensstämmer med kraven ge upphov till kostnader för granskning och vid behov registrering och information till distributörerna om övervakning ta 84 timmar i anspråk per år för både tillverkare och distributörer. För importörer utgörs också en stor kostnad av kontroll av upprättandet av teknisk dokumentation vilket anges ta 39 timmar i anspråk. Många andra kostnader av begränsad omfattning redovisas i konsekvensutredningen. Totalt anges kostnaderna för tillverkarna uppgå till cirka 175 miljoner kr, kostnaderna för importörer till cirka 145 miljoner kr och kostnaden för distributörer till 1,2 miljoner kr.

De kostnader som har redovisats utgår från en enkät som skickats ut till de som kommer att beröras av förslaget, i vilka de har fått ange beräknad tidsåtgång för kravet alternativt ange om kravet endast medför en försumbar tidsåtgång eller ingen tidsåtgång alls på grund av att kravet redan uppfylls till följd av andra krav. Ett relativt stort antal av respondenterna, mellan 12 % och 31 % har angett detta svarsalternativ. I det fallet företagen anger att de redan uppfyller kraven anges detta bero på att dessa företags produkter faller under vissa direktiv med liknande krav som de föreslagna.

Regelrådet finner att redovisningen av förslagets påverkan på företagens administrativa kostnader är godtagbar.

Andra kostnader

Förslagsställaren har identifierat sex moment som kan medföra andra kostnader för företagen. Dessa är bedömning av överensstämmelse, CE-märkning, skadeförebyggande arbete och kontroller, identifieringsmärkning, kontaktuppgifter samt bruksanvisning och säkerhetsinformation.

För tillverkare anges kostnader uppkomma till följd av kraven att utföra eller låta utföra bedömning av överensstämmelse, anbringa CE-märkning, tillse att rutiner för serietillverkning lever upp till kraven, utföra slumpvisa prov av produkterna, tillse att fullständig identifieringsmärkning finns, anbringa kontaktuppgifter samt upprätta, kontrollera, komplettera och översätta bruksanvisning om säkerhetsinformation. Den samlade kostnaden för enskilda tillverkare till följd av de ovan nämnda kraven anges uppgå till 311 302 kr och för hela företagsgruppen till cirka 765 miljoner kronor.

För importörer anges kostnader uppkomma till följd av kontroller av om tillverkaren uppfyllt kraven, slumpvisa prövningar, anbringande av kontaktuppgifter samt att upprätta, kontrollera, komplettera och översätta bruksanvisningar. Den samlade kostnaden för enskilda tillverkare till följd av de ovan nämnda kraven anges uppgå till 314 926 kr och för hela företagsgruppen till cirka en miljard kr.

För distributörer anges kostnader uppkomma till följd av kontroll av CE-märkning och att fullständig identifieringsmärkning finns på produkten samt kontroll av kontaktuppgifter och bruksanvisning och säkerhetsinformation. Den samlade kostnaden för enskilda distributörer till följd av de ovan nämnda kraven anges uppgå till 137 105 kr och för hela företagsgruppen till cirka 930 miljoner kr.

Liksom vid redovisningen av administrativa kostnader bygger uppgifterna på en enkät som skickats ut till berörda företag. Respondenterna har i mellan 13 % och 31 % av fallen svarat att ett enskilt krav medför en försumbar tidsåtgång eller ingen tidsåtgång alls på grund av att kravet redan uppfylls till följd av andra krav.

Enligt Regelrådet mening är det till viss del oklart om exempelvis kostnaderna för upprättandet av bruksanvisning inte till någon del utgör en administrativ kostnad.

Regelrådet finner likväl att redovisningen av företagens andra kostnader är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen anges det att de små företagarna ställs inför störst utmaningar på grund av deras begränsade personalresurser. Det anges att de föreslagna kraven för vissa företag till stor del kommer att behöva utföras av företagets VD. Det anges att för mindre företag kommer kostnaderna också att bli mer kännbara då kostnaderna utgör en större andel av deras omsättning. Det anges också att även vissa stora företag kan drabbas av kännbara kostnader på grund av att de har ett stort produktsortiment och därför måste genomföra en stor mängd förändringar samtidigt.

Regelrådet finner att redovisningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

I konsekvensutredningen anges det att ingen annan påverkan på företagen till följd av förslaget har identifierats.

Inte heller Regelrådet har identifierat någon påverkan på företagen i andra avseende.

Regelrådet finner att redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Som framgått ovan har förslagsställaren i konsekvensutredningen identifierat ett flertal faktorer som särskilt kan påverka små företag. Det anges dock att någon särskild hänsyn inte kan tas till dem på grund av att förslaget avser att genomföra ett direktiv.

Enligt Regelrådet är redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Som framgått ovan är redovisningen av förslagets påverkan på företagen väl redovisat av förslagsställaren. Regelrådet ser gärna att strukturen i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning används vid upprättande av konsekvensutredningar. Enligt Regelrådet är förslagsställarens konsekvensutredning svår att följa då den inte följer denna struktur. Detta har dock inte påverkat den sammantagna bedömningen av konsekvensutredningen. Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 12 december 2015.

I beslutet deltog Pernilla Lundqvist ordförande, Lennart Palm, Leif Melin, Eleonor Kristoffersson och Marie-Louise Strömgren.

Ärendet föredrogs av Nils Edvall.

Pernilla Lundqvist
Ordförande

Nils Edvall
Föredragande